

11

Pravidelná rubrika OJKT:

PŘEDSTAVUJEME OBCE NAŠEHO REGIONU

11

Mnichovo Hradiště

Obecná charakteristika

Město Mnichovo Hradiště bývá označováno jako brána do Českého ráje. Leží asi 70 km severovýchodně od Prahy a přibližně 14 km severně od Mladé Boleslavi. Z obou těchto míst je velmi dobře dostupné, neboť se nachází v těsné blízkosti dálnice D10 a na železniční trati Praha–Turnov. Součástí obce je také letiště Hoškovice.

Obec Mnichovo Hradiště, kde žije asi 8,5 tisíce obyvatel, tvoří kromě města samotného také místní části Dneboh, Dobrá Voda, Hněvousice, Hoškovice, Hradec, Kruhy, Lhotice, Olšina, Podolí, Sychrov a Veselá. Mnichovo Hradiště je obcí s rozšířenou působností, čemuž také odpovídá širě dostupných služeb.

Historie

V polovině 12. století byl na území dnešní obce Klášter Hradiště nad Jizerou vybudován cisterciácký klášter. Zdejší mniši založili přibližně o století později asi tři kilometry vzdálenou obchodní osadu, pro kterou se brzy vžil název Hradiště. V jeho sousedství se nacházela rybářská osada Rybitví, která již tehdy měla vlastní farní kostel Nanebevzetí Panny Marie, brzy se však stala součástí rozrůstajícího se města. První zmínka o městečku je doložena k roku 1279, kdy byla hostem mnichů z kláštera Hradiště královna-vdova Kunhuta (1246–1285). Ačkoli byla Otou Braniborským (1246–1299) vězněna na hra-

dě Bezděz, mohla se účastnit církevních slavností v okolí hradu. Protože však jako žena nemohla být přijata ve zdech kláštera, hostili ji zdejší cisterciáci právě v Hradišti.

Již ve středověku bylo centrem obce čtvercové náměstí s radnicí uprostřed. Poměrně záhy byl vybudován vlastní kostel, který však byl podřízen faře v Rybitví. V průběhu husitských válek byl kališníky vydrancován a vypálen cisterciácký klášter, který nebyl již nikdy obnoven, a vyhořelo také město. V 15. a 16. století střídalo Hradiště často majitele; byli jimi např. husitský radikál Jan Čapek ze Sán, Staré Město pražské nebo čeští králové Vladislav II. Jagellonský (1471–1516) a Ferdinand I. (1503–1564). V osmdesátých letech 16. století získal majetek Kryštof Budovec z Budova († 1602), a protože zemřel bezdětný, odkázal ho svému synovci Václavovi.

*Socha Václava Budovce
z Budova u zámku*

Václav Budovec z Budova (1551–1621), spolutvůrce Majestátu Rudolfa II., byl jedním z předních účastníků protihabsburského odboje v letech 1618–1620, proto jeho život skončil 21. června 1621 na staroměstském popravišti. Budovec byl stoupencem Jednoty bratrské, která měla větší centrum v Mladé Boleslavi, a významně se zasloužil o rozvoj města: měšťanům potvrdil jejich stará privilegia, udělil jim právo várečné a osvobodil je od některých stálých platů a robot. Na samém počátku 17. století nechal na kopci za městem vybudovat renesanční zámek. V této době měla obec asi 1000 obyvatel a také se zde nacházela škola.

Nedlouho po potrestání strýců stavovského povstání, v roce 1622, koupil panství Albrecht z Valdštejna (1583–1634), který jej již v roce 1627 odprodal svému vzdálenému bratranci a švagrovi Maxmiliánovi z Valdštejna († 1654). V rukou tohoto rodu se pak město udrželo až do zrušení patrimoniální správy a zámek s přílehlými pozemky patřil Valdštejnům až do čtyřicátých let 20. století.

Během třicetileté války zažilo město v roce 1643 vpád Švédů. Neopatrností vojáků vznikl požár, ze kterého se Hradiště dlouho vzpamatovalo. Přesto došlo do konce 17. století k takové konsolidaci, že se město v osmdesátých letech rozšířilo – nedaleko zámku byl zbourán bývalý panský dvůr a na jeho místě vyrostla nová čtvrť.

Roku 1675 vzniklo spojením několika menších valdštejnských statků panství Mnichovo Hradiště, jehož správní úřady byly umístěny na nedalekém zámečku v Klášteře Hradišti nad Jizerou. Úzké spojení obou obcí, jež existovalo od středověku, tak přirozeně pokračovalo dál a přetrvalo i revoluční rok 1848. Valdštejnský velkostatek se stal hospodářskou jednotkou, které nemohl v regionu nikdo konkurovat.

Na konci 17. století přesídlil rod Valdštejnů ze zvířetického zámku do Mnichova Hradiště. Hrabě Arnošt Josef (1654–1708) přestavěl Budovcovo renesanční sídlo na barokní komplex a v severním konci zámecké zahrady zřídil kapucínský klášter s kostelem sv. Tří králů. V roce 1713 se městu vyhnula morová rána, která způsobila velké lidské ztráty na území téměř celých Čech. Mnichova Hradiště se však epidemie nedotkla a tato skutečnost byla místními přisouzena patronce města sv. Anně. Brzy se začaly konat k její soše umístěné před kostelem sv. Tří králů poutě, které byly tolik navštěvované, že svatostá-

nek přestal prostorově vyhovovat. Marie Markéta z Valdštejna (1689–1725) se tehdy rozhodla kapacitu kostela rozšířit o kapli zasvěcenou právě sv. Anně.

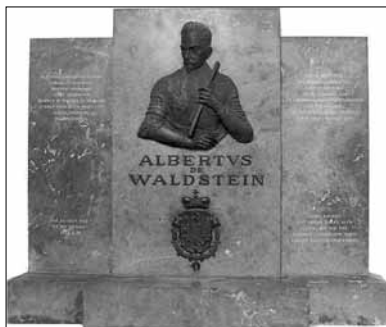
V roce 1755 se panství ujal hrabě Vincenc z Valdštejna (1731–1797). Tento uměnilovný muž byl svobodným zednářem, a proto byl nakloněn osvícenským myšlenkám. I z tohoto důvodu došlo ke zrušení hradištského opavčinského kláštera. Když byl z výnosu Josefa II. (1741–1790) roku 1782 zrušen klášter ve Valdčicích u Jičina, kde byly uloženy ostatky Albrechta z Valdštejna, rozhodl se hradištský pán, že přenesse ostatky významného předka do kaple sv. Anny.

Centralizační politika osvícenských panovníků zasáhla samozřejmě i Mnichovo Hradiště. Měšťanstvo a inteligence na veřejnosti česky nemluvili, k čemuž zajiště přispívala i skutečnost, že tuto vrstvu ovlivňovali úředníci zdejšího panství, kteří byli převážně Němci. Užívání němčiny bylo praktické a samozřejmé. O vlasteneckém smýšlení místního duchovního ovšem vypovídají matriční knihy z počátku 19. století, které jsou psané česky. Na počátku 19. století byla národně uvědomělá pouze úzká vrstva inteligence a její ideje se šířily z Prahy do regionů jen velmi pozvolna.

Do evropských dějin se Mnichovo Hradiště zapsalo v roce 1833, kdy zde došlo ke schůzce představitelů Svaté aliance, seskupení vzniklého na Vídeňském kongresu po skončení napoleonských válek. Konference se zúčastnili rakouský císař František I. (1768–1835), ruský car Mikuláš I. (1796–1855), pruský korunní princ Bedřich Vilém (1795–1861), sasko-výmarský velkovévoda Karel Bedřich (1783–1853) a nasavský vévoda Vilém (1792–1839). Rakouský císař a český král byl tehdy bouřlivě přivítán místním obyvatelstvem. V souvislosti s touto významnou událostí nechal Kristián z Valdštejna (1794–1858), tehdejší majitel panství, ve svém zámku vybudovat divadlo a najal herce z pražského Stavovského divadla, s nimiž zde pobýval i tehdejší ředitel divadla Jan Nepomuk Štěpánek (1783–1844).

Od třicátých let se ve městě začaly výrazněji šířit obrozenecké myšlenky. Vliv na zdejší obyvatele měl kromě česky hraného divadla, jehož počátky jsou datovány k roku 1833, dozorce turnovského školního vikariátu, pod nějž Mnichovo Hradiště tehdy patřilo, Antonín Marek (1785–1887). K největšímu rozmachu vlasteneckého života došlo ve čtyřicátých letech, kdy ve městě začaly také fungovat dva průmyslové podniky: jednalo se o tiskárny kartounů, které vlastnili Sigismund Hahn a Herman Henke. Díky těmto závodům se v Hradišti vytvořila dosud neexistující sociální vrstva – dělníci.

Revoluční rok 1848 se promítl také do dějin Mnichova Hradiště, neboť město bylo rodištěm radikálního demokrata Emanuela Arnolda (1800–1869) a jeho staršího bratra, kněze Jana (1785–1872). Lidé vítali zavedení konstituce i další výdobytky doby. Na jaře 1848 byla založena národní garda, která tvořila s dalšími gardami z Kuřívod, Bělé a Doks setninu vedenou Kristiánem z Valdštejna. V době svatodušních bouří však toto vojsko nikam nevytáhlo. Ačkoli revoluce byla v Čechách brzy poražena, došlo ke zrušení robotních

*Náhrobek Albrechta z Valdštejna
v kapli sv. Anny*

povinností za náhradu a ustavení místní samosprávy, která vystřídala dosud fungující správu vrchnostenskou. Samospráva existovala na úrovni obecní, okresní, krajské a zemské. Díky vzniku samosprávných orgánů měli mít v českých městech rozhodující vliv Češi, kteří tak mohli rozhodovat o hospodaření a ostatních vnitřních záležitostech obce. Mnichovo Hradiště se tak stalo sídlem samosprávného okresu. Jeho protiváhou měly být úřady státní správy – c. k. okresní hejtmanství, c. k. okresní soud a c. k. berní a listovní úřad.

Po definitivní porážce revoluce a nastolení Bachova absolutismu se kulturní život městečka ochromil. Cenzura a byrokracie ztěžovaly činnost nejen ochotníkům a Měšťanské besedě, která byla založena ve čtyřicátých letech a podporovala kulturní aktivity obyvatel. Přední osobností byl v té době mnichovohradištský lékárník Václav Jan Sekera (1815–1875), významný botanik, který se stal později na krátko také starostou.

Poté, co byla na počátku šedesátých let znovu zavedena ústavnost a v platnost vstoupil spolkový zákon, došlo k založení Sokola, lidé se začali opět společensky angažovat a město se mohutně vyvíjelo. Přestože na počátku tohoto období mělo ještě převážně zemědělský ráz, existovalo zde několik průmyslových podniků, které vytvářely pracovní příležitosti: přibližně dvě stovky dělníků zaměstnávala Kompertova továrna na obuv založená Moritzem Hahnem, jehož podíl odkoupil roku 1863 Efraim Kompert; druhým židovským podnikatelem ve městě byl Josef Pollatschek (někdy bývá jeho jméno uváděno v počestlě podobě – Poláček), který vlastnil výrobu kobereců, jež ovšem neměla dlouhého trvání, a chemickou továrnu na kaučukové lepidlo, kde vyráběl také inkoust, leštidla, vosky a krémy na obuv značky Armada. Krátce před vypuknutím prusko-rakouské války, která Mnichovo Hradiště poznamenala zejména pruskou okupací, byla do města v roce 1865 přivedena železnice. Vzápětí byl roku 1870 uveden v provoz mnichovohradištský cukrovar, jehož majitel

Náměstí krátce po první světové válce

Arnošt František de Paula z Valdštejna (1821–1904) se stal úspěšným podnikatelem. V šedesátých letech bylo započato s dlážděním obce, postupně se rozrůstal počet obyvatel, spolků a školských zařízení, ke konci století vyrostly nové budovy (chlapecká i dívčí škola, radnice, okresní soud, okresní dům, okresní chorobinec), roku 1913 bylo město elektrifikováno, vznikla první sportoviště a bylo založeno okresní muzeum.

Život ve městě ochromila první světová válka. Mnoho mladých mužů muselo narukovat, stagnovala ekonomika i kulturní život. Lidé trpěli nedostatkem topiva, jídla a došlo také k několika hladovým bouřím. Čtyřleté období plné strachu, nejistoty a strádání však skončilo v listopadu 1918 krátce poté, co byl vyhlášen samostatný československý stát.

Ve dvacátých letech 20. století se Mnichovo Hradiště vyvíjelo poklidným tempem: politická situace byla stabilní a stavební činnost započatá před válkou pokračovala. Po roce 1918 se město hrdě hlásilo k demokracii a k odkazu představitelů humanismu a reformace Václava Budovce z Budova, jemuž byl roku 1938 na náměstí postaven pomník od sochaře a medailéra Karla Lidického (1900–1976). Ve třicátých letech došlo také k zaklenutí části potoka Nedbalky a k její regulaci. Ve městě i nadále sídlilo několik průmyslových podniků: zkrachovala sice Glancova strojírna, ale stále ještě fungovala Poláčková továrna a provoz zahájila Kopalova sklárna.

Dne 29. září 1938 došlo v důsledku podepsání mnichovské dohody k záboru Sudet. Mnichovo Hradiště se ocitlo téměř na hranicích Česko-Slovenska. Z území, které bylo připojeno k říši, zároveň přišlo do vnitrozemí velké množství obyvatel; v Mnichově Hradišti se jich usadilo asi tisíc. V období protektorátu Čechy a Morava vznikla ve městě jednotřídní německá škola a do koncentračních táborů bylo deportováno židovské obyvatelstvo. Málakdo se vrátil po válce zpět, proto se také výrazně změnil charakter někdejší židovské čtvrti, která se v oblasti Havlíčkovy ulice utvářela od 17. století. V nacistických lágrech skončili i někteří funkcionáři Sokola, např. místní lékárník Adolf Stoupa (1909–1941) nebo učitel Stanislav Malý (1888–1942). V roce 1942 byly rekvírovány zvony z kostela sv. Jakuba. Od dubna 1945 působila v okolí města zpravodajská skupina majora Chranovského, zvaného Volk. Během květnových dní docházelo k potyčkám s Němci, jež si vyžádaly oběti na obou stranách. 10. května 1945 bylo město osvobozeno Rudou armádou. Vzápětí byl na základě Košického vládního programu zestátněn těžký průmysl a bankovníctví. O několik měsíců později, 11. listopadu 1945, se Mnichovo Hradiště dostalo do centra pozornosti, neboť se stalo dějištěm vojenského státního pohřbu místního rodáka Jana Švermy (1901–1944). Komunistický novinář Šverma, který byl účastníkem druhého odboje, padl během Slovenského národního povstání a měl se po smrti stát jedním ze symbolů komunistického režimu...

Krátce po válce došlo ke změně majitele zámku, patřícího do té doby Valdštejnům. Protože se poslední vlastník Karel z Valdštejna (1897–1985) přihlásil během protektorátu k německé národnosti, vztahoval se na něj velký retribuční dekret: majetek byl rodině zkonfiskován a do prostor barokní budovy, která byla prakticky ihned zpřístupněna veřejnosti, se přesunulo také městské muzeum. Později zde vznikla pobočka Státního archivu, v jedné z koníren byla otevřena městská galerie a v přízemí zámku sídlila proslulá vinárna.

Po komunistickém převratu v únoru 1948 byl zatčen a obviněn z velezraždy účastník druhého odboje, štábní kapitán Vratislav Janda (1913–1949), někdejší pracovník okresního úřadu v Mnichově Hradišti. K jeho popravě došlo

ještě na konci roku 1949. I když politické procesy si vyžádaly oběť velmi záhy, politické změny se do života města nepromítly hned. Ačkoli byl v první polovině padesátých let zestátněn soukromý sektor (živnostníci, obchodníci i drobní řemeslníci), vstupu do jednotného zemědělského družstva se lidé poměrně dlouho bránili. Až roku 1959 byli rolníci a majitelé zemědělské půdy přinuceni ke vstupu do JZD Hněvousice a vzápětí došlo ke scelování pozemků. Tradiční svatoanenské poutě měly být nadále pořádány jako tzv. mírová slavnost a místní kolorit utvářely také oslavy 1. máje, závody míru, vítání občánků, předávání občanských průkazů, výročí VŘSR a další akce, které byly demonstrací vládnoucího politického režimu.

Život stovek obyvatel Mnichova Hradiště ovlivnilo na počátku padesátých let zřízení pobočky podniku Avia Letňany. Automobilka se roku 1953 stala pobočkou Libereckých automobilových závodů. Areál národního podniku vznikl na místech někdejší osady Haškov a propojil tak Veselou s Mnichovým Hra-

Ve 20. století bylo město neodmyslitelně spjato s LIAZem

dištěm. LIAZ se stal největším zaměstnavatelem na Mnichovohradištsku, díky čemuž se do města začalo stěhovat výrazně větší množství obyvatel. Jejich počet až do konce osmdesátých let stoupal. K velkým zaměstnavatelům patřil v období socialismu také národní podnik Severka, kde se šily dětské oděvy, výroba limonády a ovocné šťávy Fruta založená roku 1946 a znárodněná o dva roky později, pila, chemická čistírna v místě Kompertovy továrny a zejména sezónně také cukrovar.

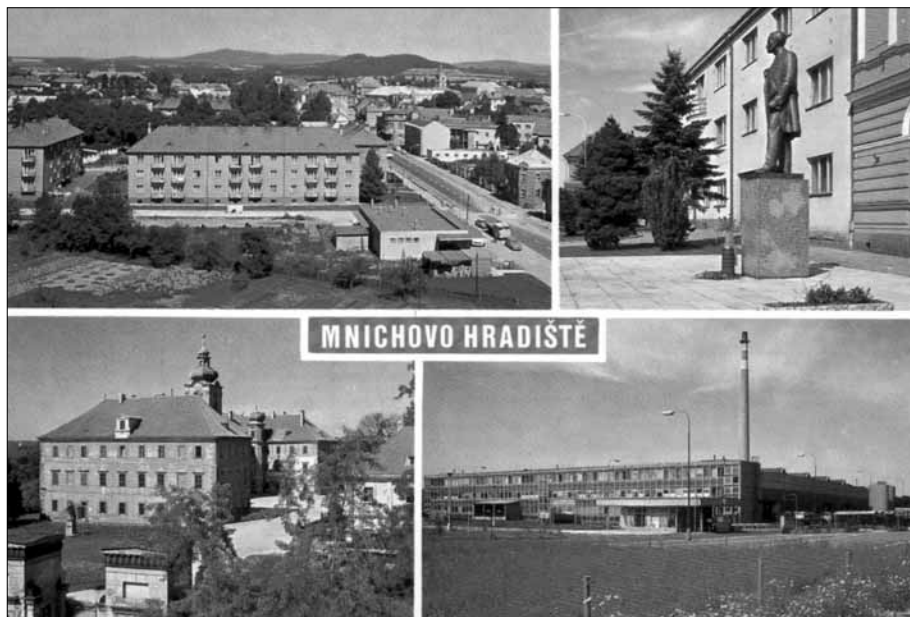
Padesátá léta přinesla změny v oblasti školství a zdravotnictví. Roku 1951 se začalo vyučovat v nové budově školy, postavené na Vrchlického návrší, a od 1. září 1953 byla zahájena výuka na jedenáctileté střední škole, která se po vydání nového školského zákona stala všeobecně vzdělávací školou s dvanácti postupnými ročníky. Pozdější gymnázium nebylo jedinou střední školou ve městě: roku 1956 skládali maturity první absolventi průmyslové školy a svá

učiliště měly později také Severka i LIAZ. Oproti meziválečnému období přibyla v roce 1949 první mateřská škola a o několik měsíců později jesle. Protože počet dětí rychle narůstal, byla v roce 1963 otevřena nová budova mateřské školy v Mírové ulici. Ve zdravotnictví bylo na celostátní úrovni výraznou změnou zavedení povinného pojištění, díky kterému se zdravotní péče stala dostupnější všem vrstvám obyvatel, v Mnichově Hradišti pak došlo ke zřízení Okresního ústavu národního zdraví. Okresní chorobinec stal roku 1945 dočasně sídlem Okresního národního výboru a poté, co se Mnichovo Hradiště stalo součástí okresu Mladá Boleslav a místní ONV bylo zrušeno, se secesní budova stala nemocnicí pro plicní choroby. Změnu přinesla také další modernizace: v letech 1946–1952 byla zavedena kanalizace, v roce 1952 bylo otevřeno kino a na severním okraji města vzniklo na konci padesátých let přírodní divadlo (letní kino).

Budova okresního chorobince, dnes léčebna dlouhodobě nemocných

Události roku 1968 se dotkly také Mnichova Hradiště. O tom, že hranice Československa překročila vojska Varšavské smlouvy, se lidé dozvěděli pře-

Mnichovo Hradiště v 80. letech 20. století

devším z rozhlasu. O den později se ve městě uskutečnily podpisové akce na podporu vlády a ÚV KSČ a oficiální nesouhlas s okupací byl vyjádřen také prostřednictvím sírén, které se rozezněly v pravé poledne, a tím, že lidé přestali na dvě minuty pracovat. V celém Mnichově Hradišti se také objevily nápisy v češtině, ruštině i angličtině nabádající Sověty ke stažení vojsk. Z radnice byla sejmuta pěticípá hvězda, a aby došlo ke zmatení okupantů, také orientační cedule. Ačkoli se 23. srpna uskutečnila celonárodní generální stávka, k níž vyzval XIV. mimořádný sjezd KSČ, již 2. září se vyjádřil ve svém projevu předseda MNV Josef Ring k tomu, aby občané nekladli vojskům Varšavské smlouvy žádné překážky, a také vyzval k normalizaci poměrů.

S přibývajícím počtem obyvatel a bytových jednotek, které reprezentovaly panelové domy a tzv. lité domky, se také měnily nároky na občanskou vybavenost. V sedmdesátých letech tak došlo k výstavbě nových mateřských škol, několika prodejen s potravinami, obchodních domů Družba a Dukla, pionýrských domků a smuteční síně. V osmdesátých letech bylo otevřeno nové zubní a dětské středisko. Nemálo těchto budov vzniklo v akcích Z. Ve druhé polovině osmdesátých let byla pod budovou první základní školy postavena sportovní hala. Velmi výrazně se také bouralo, řada historických objektů byla stržena.

Dne 17. listopadu 1989 byla v Praze brutálně zastavena studentská demonstrace a události se tak daly do pohybu. O počátcích tzv. sametové revoluce se občané Mnichova Hradiště dozvídali nejprve prostřednictvím ústně se šířících informací, později však informovala i média. Ve dnech 25. a 26. listopadu se před mnichovohradištským nádražím uskutečnilo shromáždění, kde obyvatelé města připomínkovali nastalou situaci, a došlo také ke vzniku místního Občanského fóra. 27. 11. se konala manifestační stávka a podvečerní shromáždění občanů na podporu Občanského fóra. Cesta k tomu, aby se mohlo Československo vydat cestou demokracie, byla po více než čtyřiceti letech otevřena.

Současnost

Po sametové revoluci se nejen uvolnila politická atmosféra, ale zmizely také symboly režimu. V průběhu celých devadesátých let docházelo k nejrůznějším změnám. K těm pozitivním patřila jistě výstavba domu s pečovatelskou službou, instalace nových zvonů, výstavba domova důchodců za budovou léčebny dlouhodobě nemocných, postupně byly opraveny budovy v zámeckém areálu. LIAZ i Severka v průběhu devadesátých let zanikly, a ačkoli se z dosavadní

Dům s pečovatelskou službou

Fruty stala Limona, ani ta nepřežila rok 2000. Dnes se v těchto prostorách nachází jedna z výroben společnosti Kofola. V areálu bývalého LIAZu vzniklo posléze několik menších firem. Mezi Veselou a Mnichovým Hradištěm se utvořila průmyslová zóna (zde je největší firmou MAHLE Behr, s. r. o.), stejně jako v ulici Nákladní. Pozvolna docházelo k renovacím některých veřejných domů a soukromých budov,

ale také ke stržení objektů, které většinou chátraly již v období minulého režimu. Výrazně se změnil i areál letního kina, které bylo zrušeno. K nejnovějším úpravám patří revitalizace levého břehu Jizery, který by měl občanům sloužit během letních měsíců při koupání.

Sociální služby ve městě zastupuje kromě výše zmíněného také poliklinika a obecně prospěšná společnost Spokojený domov. Školská zařízení zastupují tři budovy mateřských škol, tři základní školy, malotřídní škola v místní části Veselá, gymnázium a základní umělecká škola. Kulturní vyžití prostředkují městské divadlo, kino, muzeum, knihovna a volnočasové centrum.

Město pořádá celou řadu akcí, případně se na jejich realizaci podílí. K těm největším a nejvyhledávanějším patří tradiční svatoanenská pouť a vánoční jarmark, jenž původně probíhal v zámeckém areálu a jenž se v posledních letech přesunul na náměstí. V letech 2015 a 2016 si oblibu získala také Sousedská slavnost.

Spolková činnost

Ve městě působí několik desítek spolků, zájmových sdružení a organizací. K těm tradičním, jejichž kořeny sahají do 19. století, patří sbor dobrovolných hasičů, ochotnický divadelní soubor Tyl, TJ Sokol (největší popularitě se těší nohejbal, volejbal a stolní tenis) a také baráčnická obec. Několik spolků cílí na děti a podporuje jejich aktivní trávení volného času (Dětský pěvecký sbor Zvonky, Junák – český skaut, Klub dětí a mládeže, Liga lesní moudrosti), jiná sdru-

Koncert dětského pěveckého sboru Zvonky

žení jsou zaměřena mezi-generačně (Český červený kříž, Český rybářský svaz, Český svaz včelařů, Esperantský klub, Kynologická organizace, Model klub Mnichovo Hradiště, Modelářský klub SMČR Veselá, Sdružení zdravotně postižených, Spolek MEZA – komunitní zahrada Mnichova Hradiště, Spolek rodáků a přátel MH a okolí). Ve městě existuje také řada organizací, jež se věnují sportu (Aerobik, Fit studio Mnichovo Hra-

diště, Fitness Uniti, DFK Mnichovo Hradiště, MHK Butchers, Dr. ACI Veselá, Futsal Club, Horolezecký oddíl, Karate klub, Mnichovohradištský sportovní klub, Sportovní klub Veselá, o. s., Tenisový klub, Volejbalový klub).

Pamětihodnosti

Nejproslulejší památkou ve městě je státní zámek, k němuž kromě unikátního barokního komplexu patří také rokoková kaple svaté Anny s kostelem sv. Tří králů, kde je od šedesátých let 20. století umístěno lapidárium barokních soch, a kapucínský klášter zrušený během josefinských reforem. V zámku se nachází rozsáhlá knihovna, unikátní sbírka delfské fajáns a také klasicistní divadlo z roku 1833 s dochovanými kulisami a kostýmy. Ve druhém patře ob-

jektu se nachází městské muzeum, v němž návštěvníky zaujme zejména model Drábských světniček. Jak již bylo zmíněno výše, kaple sv. Anny, v níž je dnes umístěn originál stejnojmenné pískovcové sochy, je místem posledního odpočinku generalissima Albrechta z Valdštejna.

*Kostel sv. Tří králů
s kaplí a sochou
sv. Anny*

Místní náměstí je městskou památkovou zónou, většina domů je barokního původu; architektonicky zajímavá je také novorenesanční radnice. Roubené domy, jichž bylo ještě v průběhu dvacátého století v okolí centra obce několik, dnes reprezentuje již jen dům v ulici Víta Nejedlého čp. 7, který je charakteristický mansardovou střechou. Děkanský kostel sv. Jakuba Většího byl postaven na počátku 18. století v barokním slohu, kolem něj se nachází několik zajímavých náhrobků z období raného novověku. Po další unikátní památce – židovském hřbitově, který stával na kraji města – dnes bohužel zbylo jen několik náhrobků.

V místní části Sychrov se nachází zřícenina zámku Zásadka a nad Dnebohem se tyčí někdejší skalní hrad Drábské světničky. Také díky nim je lokalita vyhledávána turisty.

Lenka KRÍŽOVÁ,
roz. PROCHÁZKOVÁ

Prameny:

Muzeum města Mníchovo Hradiště
Státní oblastní archiv Praha, zejm. Rodinný archiv Valdštejnů
Státní okresní archiv Mladá Boleslav, zejm. fond Archiv města Mníchovo Hradiště

Výběrová literatura:

Markéta BAŠTOVÁ – Mojmír HORYNA, *Město Mníchovo Hradiště. Historický průzkum historické části*, Praha 1977, rukopis.
Vladimír BUDIL – Jozef ČERVINKA – Stanislav HNÍZDIL, *700 let Mníchovo Hradiště*, Mníchovo Hradiště 1979.
Lenka PROCHÁZKOVÁ, *Mníchovo Hradiště a okolí*, Praha 2016.
Helena PRŮŠKOVÁ, *Můj dům, můj hrad*, Mníchovo Hradiště 2006.
Helena PRŮŠKOVÁ, *Život na Ostrově svatě Anny*, Mníchovo Hradiště 2004.
Josef Vítězslav ŠIMÁK, *Dějinné paměti okresu mnichovohradištského*, Mníchovo Hradiště 1917.
Josef Vítězslav ŠIMÁK, *Soupis památek historických a uměleckých v republice Československé. Okres Mníchovohradištský*, Praha 1930.

Fotografie: Fotoarchiv Muzea města Mníchovo Hradiště.